

Ετήσια Οικονομική επισκόπηση 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ετήσια Οικονομική επισκόπηση 2022	Σελ. 1
Οι ολλανδικές εταιρείες ανησυχούν για την αποβιομηχάνιση και τον ανταγωνισμό από τις ΗΠΑ	Σελ. 2
Στόχος η αύξηση της βιολογικής γεωργίας από 4% της καλλιεργούμενης γης στο 15% έως το 2030	Σελ. 2
Αμερικανική πίεση προς Ολλανδία στην «μάχη τεχνολογίας» με την Κίνα	Σελ. 3
Ανώτατο όριο τιμής για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια	Σελ.3
Η Ολλανδία στις 10 πρώτες χώρες του ΟΟΣΑ με τους υψηλότερους μισθούς εργαζομένων	Σελ.3
-Πορεία Χρηματιστηρίου	Σελ.. 4
Δραστηριότητες Γραφείου	

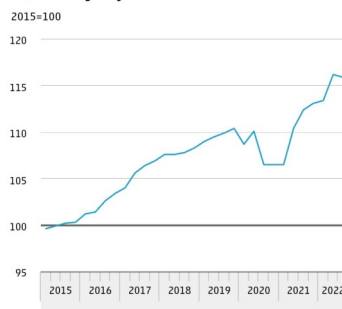
Σύνταξη - Επιμέλεια
Ευάγγελος Δαϊρετζής
Ελένη Καραγιάννη

Το 2022 ήταν το έτος των μεγάλων διακυμάνσεων. Ενώ το 2020 και το 2021 αφορούσαν τις συνέπειες του κορωνοϊού, το 2022 κυριάρχησαν οι συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Οι υψηλές τιμές της ενέργειας και ο υψηλός πληθωρισμός έδωσαν τον τόνο φέτος και οδήγησαν σε ιστορικό χαμηλό την καταναλωτική εμπιστοσύνη και σε πτώση της οικονομικής ανάπτυξης κατά τη διάρκεια του έτους. Η Ολλανδία έπρεπε επίσης να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη μεταναστευση, εν μέρει ως αποτέλεσμα του πολέμου. Εκτός από τον πόλεμο, υπήρξαν και οι επακόλουθες συνέπειες του κορωνοϊού. Τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2022, η ολλανδική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 4,9% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2021. Ειδικότερα, οι δαπάνες των νοικοκυριών ήταν υψηλότερες. Οι καταναλωτές ξόδεψαν κυρίως σε υπηρεσίες, όπως εστίαση και αναψυχή, δαπάνες οι οποίες κατά την διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού, είχαν μειωθεί σημαντικά. Το τρίτο τρίμηνο, η οικονομία αναπτύ-

χθηκε κατά 3,1 % σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2021. Σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο, ωστόσο, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,2 % λόγω κυρίως μείωσης των επενδύσεων σε κατοικίες και υποδομές. Εκτόξευση πληθωρισμού
 Ο πληθωρισμός άρχισε να αυξάνεται ήδη από το φθινόπωρο του 2021, για να ανέλθει σε ιστορικά υψηλά μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή (CPI) κορυφώθηκε στο 14,5% τον Σεπτέμβριο, το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαετιών. Εν συνεχεία καταγράφηκε ελαφρά αποκλιμάκωση. Τους πρώτους ένδεκα μήνες του 2022, οι τιμές καταναλωτή ήταν κατά μέσο όρο 10% υψηλότερες σε σχέση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Η τελευταία φορά που ο ετήσιος πληθωρισμός ξεπέρασε το 10% ήταν το 1975. Υψηλές τιμές ενέργειας
 Ήταν κυρίως οι υψηλές τιμές ενέργειας - συμπεριλαμβανομένου του φυσικού

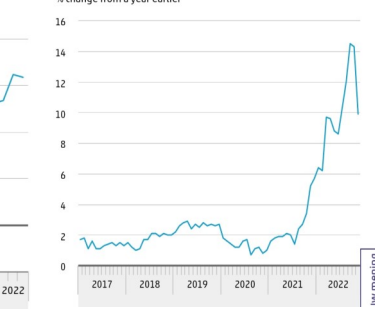
αερίου και της τηλεθέρμανσης - που οδήγησαν σε μεγάλο βαθμό στην εκτόξευση του πληθωρισμού. Η ενέργεια ήταν 200% ακριβότερη τον Σεπτέμβριο σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2021. Στις 8 Ιουνίου, η τιμή της βενζίνης Euro95 κόστισε 2,37 ευρώ έναντι 1,79 ευρώ την ίδια μέρα ένα χρόνο νωρίτερα. Ανοδική πορεία στην αγορά κατοικίας - επιβράδυνση αύξησης τιμών
 Οι τιμές για αγορά κατοικίας αυξήθηκαν περαιτέρω στις αρχές του έτους. Το πρώτο τρίμηνο, τα ιδιοκατοικούμενα σπίτια ήταν κατά μέσο όρο 20,3 % ακριβότερα από δώδεκα μήνες πριν και το δεύτερο τρίμηνο 18,2 %. Η Ολλανδία είναι στην πρώτη πεντάδα των χωρών με τη μεγαλύτερη αύξηση στις τιμές των κατοικιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι τιμές των κατοικιών κορυφώθηκαν τον Αύγουστο, πριν υποχωρήσουν σταθερά. Έτσι, τον Νοέμβριο οι κατοικίες ήταν μόνο 4,9% ακριβότερες σε σχέση με δώδεκα μήνες πριν.

Gross domestic product (volume), seasonally adjusted

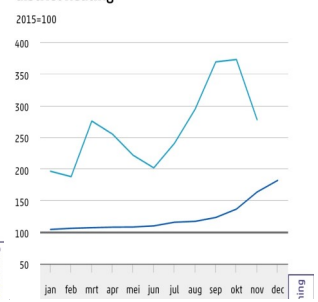

Inflation (CPI)

% change from a year earlier

Price index for electricity, gas and district heating

Οι ολλανδικές εταιρείες ανησυχούν για την αποβιομηχάνιση και τον ανταγωνισμό από τις ΗΠΑ

<https://www.freepik.com/free-photos-vectors/netherlands-vs-usa/2>

Η ολλανδική βιομηχανία αισθάνεται πλέον έντονα τον κίνδυνο από τον ανταγωνισμό των αμερικανικών εταιρειών, οι οποίες παράγουν φθηνότερα καθώς επωφελούνται από τις χαμηλότερες τιμές του φυσικού αερίου στις ΗΠΑ (πέντε έως και δέκα φορές χαμηλότερες από τις ευρωπαϊκές τιμές) και από τη βοήθεια ύψους δισεκατομμυρίων από την αμερικανική Κυβέρνηση. Είναι χαρακτηριστικό, στο πλαίσιο αυτό, ότι για πρώτη φορά οι εισαγωγές χημικών από τις ΗΠΑ ξεπερνούν τις ευρωπαϊκές εξαγωγές.

Η κατάσταση αναγκάζει ορισμένες ολλανδικές εταιρείες να πωλούν τα προϊόντα τους κάτω από την

τιμή κόστους. Μάλιστα, η διαφορά τιμής κόστους με τις ΗΠΑ διευρύνεται καθώς λήγουν τα τρέχοντα, ακόμα φθηνά ενεργειακά συμβόλαια, και το κόστος παραγωγής για τις ολλανδικές εταιρείες αυξάνεται.

Ο φόβος στην Ολλανδία είναι ότι, ενώ στις ΗΠΑ η παραγωγή συνεχίζεται απρόσκοπτη και με πολύ χαμηλότερο κόστος, η μείωση της παραγωγής των ολλανδικών επιχειρήσεων θα καταστεί μόνιμη. Έτσι, οι τελευταίες κάποια στιγμή θα επιλέξουν να μεταφέρουν την παραγωγή στις ΗΠΑ γεγονός που θα έχει ευρύτερες επιπτώσεις στην ολλανδική οικονομία,.

Οι ολλανδικές επιχειρήσεις δηλώνουν ότι, ιδανικά, θα επιθυμούσαν μία κοινή, ευρωπαϊκή υποστήριξη ανάλογη με αυτή που οι ΗΠΑ προσφέρουν στις δικές τους επιχειρήσεις, καθώς κατ' αυτόν τον τρόπο δεν θα στρεβλωνόταν ο ανταγωνισμός μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Εάν όμως οι ευρωπαϊκές χώρες πρόκειται να υποστηρίξουν τις βιομηχανίες τους μεμονωμένα τότε, η Κυβέρνηση της χώρας θα πρέπει να ακολουθήσει το παράδειγμα της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου που προσέφεραν πολύ εκτενή υποστήριξη στη βιομηχανία τους προκειμένου να αντιμετωπίσουν το υψηλό κόστος ενέργειας.

Στόχος η αύξηση της βιολογικής γεωργίας από 4% της καλλιεργούμενης γης στο 15% έως το 2030

<https://www.dutchnews.nl/features/2019/05/organic-food-scandal-highlights-farmer-and-inspection-failures/>

Η Ολλανδία φιλοδοξεί το ποσοστό των εκτάσεων βιολογικής καλλιέργειας επί του συνόλου της καλλιεργούμενης γεωργικής γης να αυξηθεί από το σημερινό 4% στο 15% έως το 2030. Για να επιτευχθεί αυτό, το ολλανδικό Υπουργείο Γεωργίας έχει εκπονήσει πρόγραμμα που περιλαμβάνει τη συνεργασία του με τον κλάδο της βιολογικής γεωργίας καθώς και με όλα τα μέλη της αλυσίδας από τη βιολογική παραγωγή έως και την κατανάλωση. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ανάπτυξη της αγοράς για βιολογικών προϊόντων, παροχή χρηματοδότησης στους αγρότες και αύξηση της σχετικής γνώσης και καινοτομίας μέσω μιας «ατζέντας γνώσης».

Οι προσπάθειες στρέφονται κατ' αρχάς στη συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών για την αύξηση των πωλήσεων βιολογικών προϊόντων στα διάφορα κανάλια πωλήσεων. Αυτό θα συνδυαστεί με μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα. Επιπλέον, πρόκειται να συναφθούν συμφωνίες με τους προμηθευτές, τους μεταποιητές, τα σουπερ μάρκετ και τις τράπεζες, προκειμένου να επιτευχθεί αύξηση του τζίρου των βιολογικών προϊόντων και καλύτερη τιμή για τον αγρότη.

Περαιτέρω, το αρμόδιο ολλανδικό Υπουργείο πρόκειται κατά τα έτη 2023 και 2024 να διαθέσει 26

εκ. ευρώ για την ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας μέσω του Ταμείου Επενδύσεων Αειφόρου Γεωργίας. Το εν λόγω επενδυτικό ταμείο αποτελεί μέρος του Μεταβατικού Προγράμματος για τη Βιώσιμη Γεωργία, το οποίο διαθέτει επίσης και άλλα κεφάλαια που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι αγρότες. Επιπλέον, οι υφιστάμενοι βιοκαλλιεργητές και οι αγρότες που μεταβαίνουν στη βιολογική γεωργία, μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, στο οποίο γίνεται χρήση ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΓΠ).

Αμερικανική πίεση προς Ολλανδία στην «μάχη τεχνολογίας» με την Κίνα

Η συνεχώς αυξανόμενη πίεση των ΗΠΑ προς την Ολλανδία να ακολουθήσει τους αυστηρούς εξαγωγικούς κανονισμούς της πρώτης σε ό,τι αφορά την τεχνολογία προς την Κίνα, διχάζει τη χώρα. Συγκεκριμένα, για περισσότερα από δύο χρόνια οι ΗΠΑ διεξάγουν συνομιλίες σε διάφορα επίπεδα με την Ολλανδία αλλά και με την Ιαπωνία για τον περιορισμό των εξαγωγών προηγμένης τεχνολογίας τσιπ στην Κίνα. Η Ολλανδία (με την ASML και την ASMI) και η Ιαπωνία (με την Canon και τη Nikon) είναι σημαντικοί παγκόσμιοι προμηθευτές μηχανών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τσιπ.

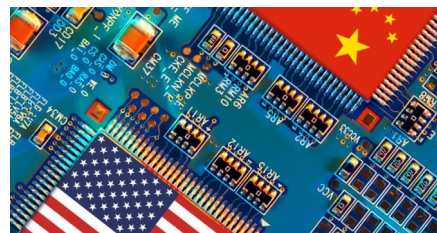
Εμποδίζοντας την πρόσβαση της Κίνας τόσο σε προηγμένα τσιπ όσο και στην τεχνολογία για την κατασκευή τους, οι Αμερικανοί θέλουν να αποτρέψουν την Κίνα από το να ισχυροποιηθεί στρατιωτικά απειλώντας την εθνική και πα-

γκόσμια ασφάλεια. Έτσι, στις αρχές Οκτωβρίου οι ΗΠΑ επέβαλαν σημαντικούς περιορισμούς στις εξαγωγές της δικής τους βιομηχανίας τσιπ προς την Κίνα ενώ πλέον αναμένουν από τους συμμάχους τους να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους. Η Ολλανδία ήδη απαγόρευσε σιωπηρά τις πωλήσεις των πιο προηγμένων μηχανημάτων της ASML στην Κίνα το 2019, αλλά οι Αμερικανοί θέλουν να επεκτείνουν αυτήν την απαγόρευση και σε παλαιότερη τεχνολογία.

Ορισμένοι στην Ολλανδία τάσσονται υπέρ της πολιτικής των ΗΠΑ και μάλιστα στο πλαίσιο μίας ενιαίας ευρωπαϊκής στάσης, θεωρώντας ότι τα βραχυπρόθεσμα οικονομικά συμφέροντα της ASML δεν πρέπει να συσκοτίζουν τη μακροπρόθεση εικόνα. Αντιθέτως, πρέπει να αναλογισθούμε την στάση της Κίνας με την αυξανόμενη οικονομική και στρατιωτική της ισχύ τα επό-

μενα χρόνια και πώς θα ανταποκριθούμε ως Ευρώπη.

Ωστόσο, μερίδα του πολιτικού κόσμου είναι επικριτική ως προς τη πίεση των ΗΠΑ, θεωρώντας ότι δεν είναι μόνο οι ανησυχίες για την ασφάλεια αλλά και τα οικονομικά συμφέροντα που καθορίζουν την πολιτική των ΗΠΑ προς την Κίνα. Υποστηρίζουν ότι οι ΗΠΑ θέλουν να κερδίσουν στην μάχη με την Κίνα για την παγκόσμια τεχνολογική ηγεμονία. Οσοι είναι επιφυλακτικοί απέναντι στην ταύτιση με τις ΗΠΑ, αναφέρουν ότι η Ευρώπη εξαρτάται από την Κίνα (πχ στην παραγωγή τσιπ, προμήθεια πρώτων υλών για την κατασκευή ανεμογεννητριών). Ως εκ τούτου, εάν συνταχθεί με τις ΗΠΑ ως προς τη λήψη των προαναφερομένων μέτρων κατά της Κίνας, καθίσταται ευάλωτη σε μία πιθανή αντεπίθεση

<https://www.caixabankresearch.com/en/economics-markets/activity-growth/us-china-technology-conflict-initial-insight>

Ανώτατο όριο τιμής για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια

Για ολόκληρο το 2023 τα νοικοκυριά και άλλοι μικροί καταναλωτές ενέργειας δεν πρόκειται να πληρώσουν για την ενέργεια που καταναλώνουν, περισσότερο από μια μέγιστη τιμή και μέχρι ένα ορισμένο επίπεδο κατανάλωσης. Τα ανώτατα όρια τιμής και κατανάλωσης είναι: 1,45 € ανά κυβικό μέτρο (m³) φυσικού αερίου για κατανάλωση έως 1200 m³ και 0,40 € ανά κιλοβατώρα (kWh) ηλεκτρικής ενέργειας για κατανάλωση έως 2900 kWh. Τα νοικοκυριά και

οι μικροί καταναλωτές δεν χρειάζεται να προβούν σε κάποια σχετική ενέργεια δεδομένου ότι το ανώτατο όριο τιμών θα το εφαρμόζουν οι προμηθευτές ενέργειας. Με την έναρξη ισχύος του ανώτατου ορίου τιμής, ήτοι από 1ης Ιανουαρίου 2023, θα παύσει να ισχύει η μείωση του ΦΠΑ στην ενέργεια καθώς το ανώτατο όριο τιμής συμπεριλαμβάνει τον ΦΠΑ και τον ενεργειακό φόρο.

Η Ολλανδία στις 10 πρώτες χώρες του ΟΟΣΑ με τους υψηλότερους μισθούς εργαζομένων

Η Ολλανδία με ετήσιο μέσο μισθό €51.000, εντάσσεται στις 10 πρώτες χώρες του ΟΟΣΑ με τους υψηλότερους μισθούς εργαζομένων: πρόκειται για μέσο μισθό υψηλότερο κατά το εν πέμπτο σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μισθό μίας μέσης χώρας του ΟΟΣΑ. Ωστόσο, χαμηλή είναι η αύξηση των μισθών ανερχόμενη στο 18% κατά την τελευταία 10ετία, απλώς προσαρμοζόμενη στο επίπεδο του πληθωρισμού.

<https://www.ft.com/content/5b2fae4-04d1-4e09-89ceb85f575d8422>

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΧΑΓΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση:
Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands

Ωράριο (ώρα Ελλάδος):
09.00 - 17.00

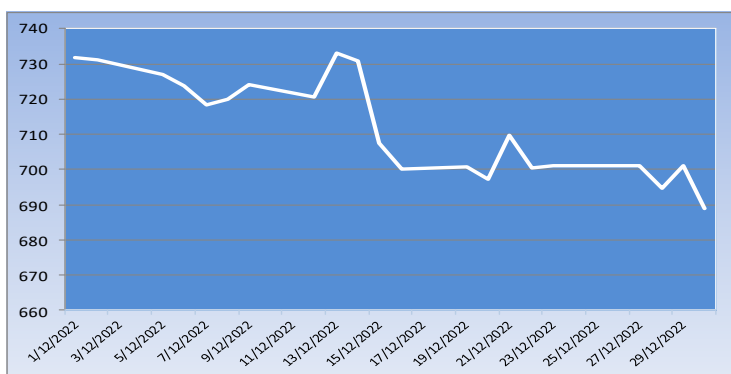
Τηλέφωνο:
(0031 70) 356 1199

Ηλ. Ταχυδρομείο:
ecocom-hague@mfa.gr

Ιστοσελίδα
www.agora.mfa.gr

Πορεία Χρηματιστηρίου Αμστερνταμ : Δεκέμβριος 2022, σύνολο έτους 2022 —Δείκτης AEX

Ημέρες Πληροφόρησης Επιχειρηματιών - ΕΒΕΑ, 7 Δεκεμβρίου 2022

Στην εκδήλωση που διοργάνωσε το Το Υπουργείο Εξωτερικών, το Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών και το Enterprise Europe Network έγινε παρουσίαση από στελέχη των Γραφείων ΟΕΥ Γερμανίας, Ισπανίας, Ολλανδίας και Ουγγαρίας των αγορών αρμοδιότητάς τους. Ακολούθησε δικτύωση των στελεχών των Γραφείων ΟΕΥ με τους συμμετέχοντες επιχειρηματίες.

Παρουσίαση ολλανδικής οικονομίας στον ιστότοπο :

<https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/82418>

[Διεθνείς εκθέσεις στην Ολλανδία το 2023 στον ακόλουθο ιστότοπο:](https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/82551)

<https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/82551>

[Ερευνα αγοράς του Γραφείου ΟΕΥ για την ολλανδική αγορά σταφίδας στον ιστότοπο:](https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/82551)

<https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/82551>